

Zakaz działalności konkurencyjnej - czy musi być zgoda wszystkich wspólników**Karolina Sieraczek, [radca prawny Wrocław](#), Rödl & Partner**

Uchwała wprowadzająca zakaz działalności konkurencyjnej wspólników może być podjęta tylko po uzyskaniu zgody wszystkich wspólników, których zakaz ma dotyczyć. Uchwała, podjęta bez zgody chociażby jednego ze wspólników jest sprzeczna z ustawą.

Tak orzekł Sąd Najwyższy w wyroku IV CSK 352/17 z dnia 18 kwietnia 2018 r.

J.M. wniósł powództwo przeciwko spółce z o.o. o stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia wspólników, ewentualnie o jej uchylenie. Jej przedmiotem była zmiana umowy spółki przez dodanie postanowienia dotyczącego wprowadzenia zakazu działalności konkurencyjnej, także w okresie 24 miesięcy od daty zbycia lub umorzenia udziałów przez wspólnika. Sąd okręgowy oddalił powództwo główne, uchylając jednak tylko uchwałę w części obejmującej utrzymanie zakazu przez 24 miesiące po zbyciu lub umorzeniu udziałów wspólnika. Powód złożył apelację, oddaloną przez sąd II instancji. Tenże podkreślił, że w spółkach z o.o. podstawowym obowiązkiem korporacyjnym wspólnika jest obowiązek lojalności. Prowadzenie działalności konkurencyjnej przez jednego ze wspólników stanowi zagrożenie dla interesów spółki i rażąca nielojalność wobec pozostałych wspólników i spółki. Sąd II instancji przyjął, iż dopuszczalne jest zobowiązanie wspólników do przestrzegania zakazu konkurencji w sposób ustalony w umowie spółki, a tym samym możliwa była zmiana umowy i wprowadzenie do niej zakazu podejmowania przez wspólnika działalności konkurencyjnej. Zdaniem sądu, uchwała o zakazie konkurencji była zgodna z prawem i dobrymi obyczajami i nie miała na celu pokrzywdzenia powoda.

Powód wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. SN wyrok uchylił i przekazał sprawę sądowi apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Sąd zwrócił uwagę, że kontrowersyjne może być wytyczenie granic standardów lojalności korporacyjnej i określenie zakresu powinności wspólnika, których wypełnienia może od niego wymagać spółka. Stanowisko, iż sam fakt podjęcia działalności konkurencyjnej stanowi rażąca nielojalność wobec spółki, jest za daleko idące. Ocena zakresu lojalności, wymaganej przy wykonywaniu uprawnień korporacyjnych i działań poza stosunkiem spółki, ma charakter zróżnicowany ze względu na dany stan faktyczny.

Komentarz eksperta**KAROLINA SIERACZEK, RADCA PRAWNY, SENIOR ASSOCIATE WE WROCŁAWSKIM BIURZE
RODL & PARTNER**

Kodeks spółek handlowych wprowadza zakaz konkurencji tylko wobec członków zarządu, którzy z mocy ustawy zobowiązani są do jego przestrzegania. Wprowadzenie zakazu konkurencji wobec wspólników może nastąpić jedynie w umowie spółki. Zazwyczaj następuje to przy zawieraniu umowy spółki i wtedy mamy zachowaną jednogłośnieść wspólników, którzy wyrażają zgodę na brzmienie umowy spółki. Brak takiego postanowienia w umowie spółki powoduje, że zakaz konkurencji nie obowiązuje wspólników. Możliwa jest jednak późniejsza zmiana umowy spółki w tym zakresie. W takim wypadku konieczne jest stosowanie art. 246 § 3 Kodeksu spółek handlowych, zgodnie z którym nałożenie na wspólników nieprzewidzianych w umowie obowiązków, poprzez zwiększenie ich świadczeń bądź uszczuplenie ich praw, może nastąpić tylko za zgodą wszystkich wspólników, których zmiana dotyczy. Uchwała podjęta bez zgody chociażby jednego wspólnika jest sprzeczna z ustawą. Sąd Najwyższy słusznie wskazał, iż wprowadzając zakaz konkurencji, należy mieć na uwadze przede wszystkim poszanowanie autonomii woli i ochronę wspólników, którzy zawarli umowę określonej treści. Z tych powodów, podejmowanie uchwał nakładających na wspólników nowe obowiązki musi następować zawsze jednogłośnie. Kwalifikacja nowego obowiązku jako zachowania czynnego czy biernego po stronie wspólników pozostaje bez znaczenia. Uzyskanie kwalifikowanej większości, którą przewiduje art. 246 § 1 k.s.h. będzie niewystarczające do skutecznego podjęcia uchwały.

Źródło: <https://www.rp.pl/Firma/302229996-Zakaz-dzialalnosc-konkurencyjnej---czy-musi-byc-zgoda-wszystkich-wspolnikow.html>